

Fra: Borgmesteren for BUF

Sendt: 27. april 2021 20:00

Til: [REDACTED]

Emne: RE: Ønske fra Ungeråd KBH til Børne- og ungdomsudvalget

Kære Ungerådet KBHs Klimaudvalg

Jeg er rigtig glad for, at I arbejder videre med tanken om en grøn folkeskole. Som tidligere nævnt er jeg også meget optaget af, hvordan unges engagement i klimadagsordenen kan få mere plads på skolerne, og hvordan vores skoler i højere grad kan tage udgangspunkt i bæredygtighed og klima i undervisningen.

På det seneste møde i Børne- og Ungdomsudvalget drøftede vi også et øget fokus på bæredygtighed og klima i undervisningen. Vi var endda så heldige at få besøg af Anton. I udvalget var drøftelsen med særlig vægt på udskoling og hvordan, et øget fokus på bæredygtighed kan være med til at styrke fagligheden, variationen og samarbejdet om grønne forløb med f.eks. virksomheder og NGO'er.

På baggrund af vores drøftelse har udvalget bedt forvaltningen om at udarbejde en sag om, hvordan vi kan udvikle folkeskolen, særligt udskoling, med udgangspunkt i bl.a. elevinddragelse, klima og bæredygtighed. Den sag skal udvalget behandle i august.

Derudover vil jeg nævne, at vi har lavet et foreløbigt udkast til en vision for bæredygtighed i den københavnske folkeskole. Visionen er som nævnt et udkast, der ikke er færdigt, og det er derfor, I ikke har fået den før.

Jeg har også talt om emnet med Københavns Lærerforening, Skolelederforeningen i København samt Skole og Forældre i København. De er alle positivt stemt overfor ideen, men har selvfølgelig nogle forskellige perspektiver på det.

Kort sagt: Vi er allerede i gang med at se på, hvordan vi kan skabe mere fokus på klima og bæredygtighed. Jeg har derfor stor forståelse for, at I ønsker at stille et forslag i Borgerrepræsentationen. Jeg vil dog gøre opmærksom på muligheden for at stille et forslag til Børne- og Ungdomsudvalget i stedet. Forslaget handler jo i høj grad om Børne- og Ungdomsudvalgets ressort. Ved at stille det til udvalget, vil jeres forslag og jeres perspektiver desuden langt bedre kunne nå at indgå i det arbejde, som udvalget allerede har sat igang.

Det er selvfølgelig op til jer, og jeg er opmærksom på, at Mette Annelie Rasmussen ikke sidder i Børne- og Ungdomsudvalget. Derfor tilbyder jeg gerne at hjælpe, hvis I ønsker at stille forslaget til Børne- og Ungdomsudvalget, ligesom jeg er sikker på, at både Mette Annelie Rasmussens partifælle eller andre medlemmer af udvalget også gerne vil.

Afsluttede har jeg har vedhæftet vores foreløbige udkast til vision, som jeg gerne vil have jeres perspektiver på.

Jeg vil derfor gerne inviterer jer fra Ungerådet KBHs Klimaudvalg til et møde, hvor vi drøfter visionen og taler om, hvordan vi bedst styrker undervisning i klima og bæredygtighed fremadrettet.

Mit sekretariat vil kontakte jer, ift. at få et evt. møde i kalenderen.

Med Venlig Hilsen
Jesper

Fra: [REDACTED]

Sendt: 27. april 2021 10:00

Til: Borgmesteren for BUF <borgmester@buf.kk.dk>

Emne: Re: RE: Ønske fra Ungeråd KBH til Børne- og ungdomsudvalget

Kære Jesper

Vi sætter virkelig stor pris på din interesse i vores oplevelse af klimauddannelsen i Københavns folkeskoler. Vi oplever nemlig ikke nogen klimauddannelse. Det eneste vi har lært om klima, at der er CO2 i atmosfæren og så den endeløse strøm af ting vi selv kan gøre på individuelt plan. Det mener vi ikke er nok, det er endda skadeligt. Det stresser mange unge og leder til klimaangst, så længe undervisningen ikke er reelt handlingsorienteret, og aktivt arbejder for at stoppe klimaangst.

Dog har vi udenfor folkeskolen oplevet meningsfuld og god klimaundervisning og -uddannelse. Inden for folkeskolen er det kun på Klima Ambassadør Uddannelsen, vi har oplevet god klimaundervisning. Ellers er det uden for folkeskolen vi har eksempler. F.eks. i gymnasiet. Her har vi bl.a. arbejdet med klima-fagtekster i fransk, klimalitteratur i dansk, hvor vi har analyseret Theis Ørntofts digte, og med oversvømmelsesstrategier i naturgeografi. Der er ikke nogen grænser for hvilke fag man kan arbejde med klima, fordi klima- og biodiversitetskrisen netop er så omfattende som den er.

Lige nu er vi igang med at lave et medlemsforslag i samarbejde med Mette Annelie Rasmussen (B), og forhåbentlig flere, der vil indføre vores som krav til en grøn folkeskole som er tilknyttet Uddannelser For Fremtiden. Vi håber du og resten af Socialdemokratiet vil bakke op!

Her er "kravene" kort ridset op: (Vi har også tidligere holdt møder med dig om dem. Det er også vedhæftet i en uddybet version)

1. Bæredygtighed skal ind i alle fag. Konkrete løsninger skal findes af en taskforce bestående af relevante aktører. F.eks kan man: læse klimalitteratur i dansk, lave plantebaseret mad i madkundskab eller regne på CO2-kvoter i matematik.
2. Alle skoler skal have et grønt råd, der fungerer side om side med elevrådet. Det grønne råd kan ligne det som Grøn Skole-skolerne har nu.
3. Der skal være et grønt valgfag. Det skal være for de elever der vil lære endnu mere. Her er der meget at hente i Klima Ambassadør Uddannelsen.
4. Der skal være grønne fysiske læringsrum: dvs. naturen skal indgå direkte i undervisningen. Det behøver ikke være på selve skolen, men også udflugter kan det samme. (Her menes der altså ikke bare en eller to udflugter om året.)
5. Lærerne skal opkvalificeres til at varetage klimaundervisning. Det er vigtigt deres timer købet fri.
6. Der skal være flere grønne forløb og klimaforløb i Åben Skole.
7. Skolerne skal mindske deres økologiske fodaftryk fra samtlige aktiviteter.

Ovenstående krav er et skridt i den rigtige retning, i forhold til at alle de københavnske folkeskoleelever får en dybdegående og grundlæggende forståelse af klimakrisen. Der ikke én rigtig løsning på hvordan vi opnår en dækkende klimaundervisning. Vi håber meget det her er et foreløbigt svar, som afmystificerer hvad vi ønsker.

På vegne af Ungeråd KBH's klimaudvalg, unge hilsner

[REDACTED] medlem af Ungeråd KBH

[REDACTED] medlem af Ungeråd KBH
[REDACTED] medlem af Ungeråd KBH
[REDACTED] medlem af Ungeråd KBH
[REDACTED] medlem af Ungeråd KBH

KØBENHAVNS BÆREDYGTIGE SKOLE - *skolen i verden, verden i skolen*

Bæredygtighed og klima i BUF i dag

Børne- og Ungdomsforvaltningen arbejder i dag centralt med klima, miljø og bæredygtighed gennem to spor.

Det ene spor handler om at bygge og drive forvaltningens bygninger og udendørsarealer samt aktiviteter bæredygtigt. Dette er forankret i miljøteamet i ARC, som også er tovholdere på miljøledelsesindsatsen og kommunens miljøcertificering. Her er fokus på ejendomme, indkøb, skolemad mv.

Det andet spor handler om at igangsætte og drive initiativer, der skal ud(danne) Københavns børn og unge. I Børne- og Ungdomsforvaltningen står afdelingen for bæredygtig udvikling primært for disse aktiviteter.

Derudover sker der rigtig meget på vores skoler, overgange og klasser, som arbejder med bæredygtighed på forskellige vis. Det skal vi bygge videre på.

Hvad er problemet?

- Morgendagens problemer kræver nye svar og nye kompetencer; unge med kreative og bæredygtige ideer som kan omstille sig og indgå i mange forskellige situationer og relationer
- I kvalitetsrapporter og trivselsundersøgelser giver eleverne udtryk for, at de savner variation, indflydelse og bevægelse i skoledagen. Det samme påpeger Ungerådet.
- Andelen af unge, der i 8. klasse og 9. klasse ikke er uddannelsesparate, er stigende, og relativt få vælger en erhvervsuddannelse
- Børn og unge bevæger sig for lidt i løbet af dagen, og flere og flere bliver overvægtige
- Selvom karaktererne stiger i København, er der stor forskel på eleverne, og særligt drenge og to-sprogede elever får lavere faglige resultater
- Alt for mange børn er ikke en del af skolens fællesskab i dag, men er segregeret til andre tilbud

Hvad er svaret?

- Ambitiøse målsætninger for bæredygtighed i skolen
- En skoledag med større kontakt til elevernes omverden og læring i bæredygtighed
- En skoledag med større variation mellem læringssituationer og mere aktiv elevinvolvering
- En skoledag med mere fysisk aktivitet og bevægelse på alle klassetrin
- Fokus på bæredygtighed og praktisk-musiske kompetencer som motivationsfaktor for valg af ungdomsuddannelse og erhverv
- En skole som inkluderer alle elever i fællesskabet

Eksempel på: "Principper for Københavns bæredygtige skole"

- Skolen er en væsentlig aktør i Københavns position som bæredygtig by og arbejder sammen med andre centrale aktører, nationalt og lokalt
- Kreativitet, inddragelse, faglig viden og bæredygtighed går hånd i hånd i skolen
- Eleverne arbejder problemløsende og praksisorienteret med autentiske problemstillinger
- Bæredygtighed indgår i alle fag, og FNs verdensmål er konkrete og relevante i undervisningen
- Skolen er en base, men undervisningen foregår både i og uden for klasseværelserne, i værksteder, i naturen, i nærmiljøet, og eleverne udvikler fællesskab med og i deres omverden
- Lærere, elever og forældre sætter sammen mål for bæredygtighed, fx miljøadfærd, ligestilling, sundhed og respekt i deres skole
- De praktisk-musiske kompetencer udvikles side om side med de faglige og de sociale
- Bæredygtighed motiverer til valg af uddannelse og erhverv
- Skolens fysiske rammer er bæredygtige i materialevalg og arkitektur, og klimaaftrykket er lavt
- Fællesskabet i skolen er for alle og mangfoldigheden er et aktiv i skolens læring

Udkast: Vision om Københavns bæredygtige skole

København er en international frontløber på klimaområdet og har høje ambitioner når det gælder grøn omstilling og bæredygtighed. Med KBH 2025 Klimaplanen sigter København mod at være CO₂-neutral i 2025 og dermed blive verdens første CO₂-neutrale hovedstad. Samtidig skal planen være en løftestang for ændret adfærd, innovation, nye job og investeringer, og målet skal nås gennem samarbejde og strategiske partnerskaber med myndigheder, universiteter og virksomheder. Den enkelte københavnere har naturligvis også en rolle i den grønne omstilling, fx ved at cykle og gå mere, affaldssortere, spare på energien i boliger og på arbejdspladserne, samt investere i solceller¹.

Vores vision er, at de Københavnske skoler skal gå forrest i arbejdet med at danne kommende generationer til at kunne skabe demokratiske og bæredygtige samfund. De børn der starter i skole de kommende år, skal vokse op i en bæredygtig skole der med viden og inspiration gør dem i stand til at finde svar på morgendagens udfordringer.

De københavnske børn og unge skal opleve, at deres skolegang bidrager til at udvikle dem som aktive medborgere, der kan tage hånd om byens bæredygtighed og klima. De skal med engagement, viden, forståelse og nysgerrighed kunne gøre en forskel, og det kræver, at skolen giver dem både faglig indsigt og konkrete erfaringer med at løse konkrete problemstillinger, hvor de bringer deres viden i spil. Med social og miljømæssig bevidsthed skal børn og unge i byen bidrage til bæredygtige løsninger i deres nærmiljø og hverdag lige så vel som i fremtidens samfund. Vores ambitioner med børnene er høje – og grønne!

Mange skoler har allerede en grøn profil og deltager i uddannelsesprogrammer som fx Grønt Flag eller 2030 SKOLER. Det betyder, at de har mål for deres arbejde med klima og bæredygtighed, og at deres elever bliver mødt med undervisningsforløb, der konkret omhandler fx grønne løsninger, affaldshåndtering, brug af spildevand ea. En række skoler har også arbejdet systematisk med udeskole og aktiviteter i det fri, enten i naturen, i skolehaver eller i byrummet omkring skolen. På den måde bliver eleverne vant til at forholde sig til deres omverden og særligt til naturen, og det bliver let at koble læringen til miljøet omkring dem.

Samtidigt uddannes løbende klimaambassadører fra kommunens 7. klasser. Siden 2009 har 500 elever deltaget i uddannelsen og deres opgave er at formidle faglig viden om klimaudfordringerne på egne skoler. Dertil kommer et øget fokus på at formidle klima og bæredygtighedsudfordringen. Det sker bl.a. i Energi & Vand nye showroom 'Den bæredygtige by'. Her formidles hvordan HOFOR og Københavns Kommune arbejder med bæredygtig byudvikling. Alt sammen er med til at øge viden om klimaudfordringerne og klæde fremtidens generationer på til at tackle klimaudfordringen².

I hele byen har skoleeleverne altså allerede bæredygtighed på skemaet, og de arbejder med de temaer, der indgår i FNs verdensmål i forskellige fag og opgaver. Der bliver arbejdet med ulighed, sundhed og forskellige klimavenlige ordninger, og der er en stigende interesse blandt eleverne, som styrker fokus på bæredygtighed.

¹ Borgerrepræsentationen vedtog KBH2025 Klimaplanen den 23. august 2012 med målet om, at København skal være CO₂-neutral i 2025. Siden er indsatser og status beskrevet i Roadmaps for 4-årige perioder, senest Roadmap 2021-2025

² Borgerrepræsentationen vedtog KBH2025 Klimaplanen den 23. august 2012 med målet om, at København skal være CO₂-neutral i 2025. Siden er indsatser og status beskrevet i Roadmaps for 4-årige perioder, senest Roadmap 2021-2025

FN VERDENSMÅL: UNDERVIS I BÆREDYGTIG UDVIKLING OG GLOBALT MEDBORGERSKAB (delmål 4.7)

Inden 2030 skal alle elever have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme en bæredygtig udvikling, herunder blandt andet gennem undervisning i bæredygtig udvikling og bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab samt anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kulturens bidrag til en bæredygtig udvikling.

Ofte sætter vi lighedstegn mellem FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og klimaet og naturen. Men bæredygtighed handler om meget mere. Derfor skal skolerne også klæde deres elever på til at kunne forholde sig til svære dilemmaer og sætte ord på, hvordan en bæredygtig fremtid kan se ud. Hvad bæredygtighed betyder for eleverne som medborgere. På den måde bliver arbejdet med bæredygtighed en del af skolernes dannelsesopgave. Bæredygtighed skal dermed ikke blot kobles til bestemte fag, men masseres ind i hele skolens virke og praksis, og elevernes hverdag skal bære præg af opgaver og dilemmaer, som hjælper dem til at finde løsninger og egne svar. At skolerne skal holde bæredygtighedsdagsordnen højt betyder selvsagt ikke, at eleverne skal udvikle bestemte holdninger til miljø, køn eller livsstil, eller at selve formålet med undervisningen bliver at løse konkrete klimaudfordringer. Nej, det betyder, at skolen skal lære eleverne selv at tage stilling og at handle i forhold til autentiske problemer.³

Vi finder ofte svarene på bæredygtighed inden for det naturfaglige felt, og vi skal på samme måde finde svar inden for folkeskolens grundlæggende værdier om demokrati, ligestilling, ytringsfrihed og ligeværd. Bæredygtige børn og unge er aktive medborgere, der med viden og værdier kan finde svar på morgendagens udfordringer.

"Tænk Globalt – Handl Lokalt" er stadig kernen i at forstå, hvordan skolen skal arbejde med bæredygtighed. Det er ikke fordi børn og unge i skolen skal løse verdens globale udfordringer nu og her, men de skal lære at handle konkret på udfordringer, at gå undersøgende til værks, og de skal få lyst til at bidrage til et større hele. Vores skoler skal bruges byen om et laboratorium og kan inddrage de mange virksomheder, foreninger og kommunale initiativer der arbejder med bæredygtighed i undervisningen. Den praksisorienterede undervisning og de mere projektorienterede læringsforløb, som mange skoler arbejder med, giver eleverne netop den træning i at arbejde konkret og løsningsorienteret. Og eleverne siger selv, at det er i sådanne opgaver, de især oplever at blive inddraget aktivt og at lære meget. Det kan vi gøre meget mere af.

Samtidig oplever skolerne også elevernes stigende interesse for bæredygtighed, og klimakampen er tydelig i mange børns hverdag. Når lærerne inddrager eleverne og deres interesser aktivt i undervisningen, bliver de mødt af engagement og lyst til at løse de problemer, de bliver præsenteret for. Og i dette er kernen i den bæredygtige skole; den inddrager børn og unges interesse for bæredygtighed, giver det faglige fundament for at løse svære dilemmaer og fremmer handlekompetencer og lyst til at løse opgaver i fællesskab - og dermed er den bæredygtige skole grobund for fremtidens bæredygtige samfund.

³ Bud på kompetencer fremgår bl.a. af forskningsrapporten Uddannelse for Bæredygtig Uddannelse i Skoler, DPU, Søren Breiting og Karstens Schnack, 2009, se uddybning bagest i dokumentet.

Ungeråd KBH's krav til en grøn folkskole i København



Bæredygtig dannelse skal være centralt i folkeskolen, og der skal være obligatorisk undervisning i grøn bæredygtighed, samt de fysiske rammer skal tilpasses den grønne omstilling.

1) Der skal nedsættes en *taskforce* bestående af relevant aktører, som skal udarbejde forslag til, hvordan grøn bæredygtighed og klimaforandringer skal inkorporeres i alle folkeskolens fag og fysiske rammer.

Grøn bæredygtighed skal indarbejdes i alle fag, og der bør være fokus på handlekompetence og tværfaglighed på alle klassetrin. For at understøtte udviklingen, nedsætter Københavns Kommune et tværfagligt team af elever, lærere fra alle fagområder og klassetrin samt eksperter på området. Teamet skal udarbejde forslag til, hvordan grøn bæredygtighed kan inkorporeres i undervisningen i alle fag.

Det skal nævnes, at vi anser det som uhyre vigtigt, at der indgår elever og andre unge interessenter i *taskforce*'en, og at de spiller en aktiv og væsentlig rolle i arbejdet.

2) Alle skoler skal nedsætte (og facilitere) et grønt råd, bestående af elever, lærere og eventuelle eksterne aktører, som skal arbejde sideløbende og i samarbejde med skolens elevråd, ledelse og bestyrelse. Desuden skal der nedsættes et overordnet kommunalt fællesråd, som skal muliggøre samarbejde på tværs af skoledistrikterne.

Det grønne råd skal sikre, at den grønne omstilling i både fag og fysiske rammer tilpasses den enkelte skoles kompetencer og omgivelser. Rådet skal bestå af lærere og elever og eventuelle relevante sparringspartnere - f.eks. virksomheder i skolens lokalområde. Det er ydermere vigtigt for os, at der nedsættes et kommunalt fællesråd, der vil gøre det muligt for de enkelte grønne råd at sparre med hinanden omkring udfordringer og gode idéer.

(Der kan hentes erfaringer fra Grøn Skoles grønne råd)

3) Alle skoler skal udbyde et valgfag i grøn bæredygtighed, hvor eleverne undervejs både arbejder tværfagligt og praktisk.

Et valgfag i grøn bæredygtighed skal udbydes i 7.-9- klasse på linje med de andre valgfag. Det er vigtigt, at eleverne både stifter bekendtskab med emnet tværfagligt, praktisk og med udgangspunkt i cases, men ikke nødvendigvis samtidig. Her ser vi at der inddrages erfaringer fra Klima Ambassadør Uddannelsen.

4) Alle skoler skal have grønne fysiske læringsrum, som skal bidrage til elevernes naturforståelse gennem naturoplevelser og praktisk erfaring, som regelmæssigt inddrages i undervisningen.

Grønne læringsrum, som kan være både inde og uden for skolens fysiske lokation, skal understøtte en mere oplevelsesbaseret læring og tilgang til naturen, hvor eleverne kan få nye forståelser gennem nye indtryk. Rummene kan også bruges som "grønne klasselokaler" til almindelig undervisning, så der er flere grønne omgivelser i løbet af skoletiden.

Alle folkeskoler skal have adgang til en skolehave.

5) Lærerne skal være kvalificerede til at kunne undervise i grøn bæredygtighed og indtænke det i undervisningen.

Dette kræver blandt andet, at lærerne kan tilrettelægge undervisningen tværfagligt og handlingsorienteret. Københavns Kommune kan bidrage gennem opkvalificering af færdiguddannede lærere, f.eks. ved at tilbyde et kort kursus til alle folkeskolelærere. Det er vigtigt, at der følger midler med til at frikøbe lærerne fra deres timer, så de har reel mulighed for at deltage i kurserne.

6) Flere grønne forløb i Åben Skole

Der skal være flere forløb i Åben Skole med fokus på grøn bæredygtighed. Interaktionen mellem skole, elever og det omkringliggende samfund skal have fokus på handlekompetence og løsninger, der understøtter omstillingen til et bæredygtigt samfund. Det er vigtigt, at forløbene både inddrager civilsamfund og virksomheder, der sikrer et nuanceret billede på udfordringerne, undgåelse af interessekonflikter og udvikling af brede handlekompetencer.

7) Skolerne skal reducere deres økologiske fodaftryk fra samtlige aktiviteter.

Skolerne skal i deres eget virke være eksemplariske for ansvarlig drift og administration. Københavns Kommune skal være med til at sikre, at alle skoler som minimum har:

- a. Co2-neutrale bygninger samt (adgang til) grønne områder med fokus på biodiversitet.
- b. Kantiner der prioriterer klimavenlig mad og har 90-100% økologi. Herunder skal vegetarisk og vegansk mad prioriteres i endnu højere grad end i dag.
- c. En bæredygtig indkøbs- og forbrugspolitik.
- d. En ansvarlig transportpolitik, hvor der fokuseres på at rejse bæredygtigt og med offentlig transport.